

Mehmet Saray

1942'de Afyon'un Dinar kazasında doğdu. Orta öğrenimini Çivril ve Isparta'da yapan Saray, 1961-1966 arasında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nü bitirdi. 1968-1978 yılları arasında doktora çalışmaları için bulunduğu İngiltere'de "**The Turkmens in the Age of Imperialism**" adlı teziyle doktor oldu. 1978'de mezun olduğu üniversitede hocalığa başlayan Dr. Saray, "**Rus İşgali Döneminde Osmanlı Devleti ile Türkistan Hanlıkları Arasındaki Siyasî Münasebetler (1775-1875)**" adlı teziyle 1983'de doçent, "**Afganistan ve Türkler**" adlı teziyle de 1988'de profesör oldu.

Daha önce Türk Tarih Üyeliği yapan Prof. Dr. Mehmet Saray, 8 Kasım 1995 tarihinden itibaren de Atatürk Araştırma Merkezi Bilim Kurulu Asli Üyeliği yapmıştır. Prof. Dr. Mehmet Saray, Mayıs 1992-Ekim 1996 arasında T.C. Dışişleri Bakanlığı'nda Türk Cumhuriyetleri'ne yönelik Başkanlık görevinde bulunmuştur. Bu görevi esnasında Türk Cumhuriyetleri bilim adamları ile birlikte hazırlanan "**Ortak Türk Tarihi**", "**Ortak Türk Edebiyatı**", "**Ortak Türk Sözlüğü**" ve "**Ortak Türk Alfabesi**" projelerinin yürütücülüğünü yaptı. 1990-2000 tarihleri arasında Harp Akademilerinde hocalık yapmıştır.

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde Türkiye Cumhuriyeti, Atatürk ve Yeni Türk Cumhuriyetleri tarihleri üzerine ders vermiştir.

İngilizce ve Rusça bilen Prof. Dr. Mehmet Saray'ın 50'ye yakın Türkçe ve İngilizce yayınlanmış kitabı ve 150'den fazla ilmî makalesi mevcut olup, bu konularda Doktora ve Yüksek Lisans tezleri yaptırmıştır.

2 Mart 2004 tarihinde Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi (ATAM) Başkanlığı'na atanan Prof. Dr. Mehmet Saray, Kasım 2006 yılına kadar bu görevde kalmıştır. 2007-2010 arasında T.C. Yeditepe Üniversitesinde Yakın Dönem Tarih Araştırmaları Merkezi Başkanlığı yapmıştır.

TÜRKÇE KİTAPLAR:

1. **Rusya'nın Türk İllerinde Yayılması**, Boğaziçi yay., İstanbul 1975.
2. **Dünden Bugüne Afganistan**, İstanbul 1981.
3. **Rus İşgali Devrinde Osmanlı Devletiyle Türkistan Hanlıkları Arasındaki Siyasi Münasebetler (1775-1875)**, T.T.K. Yay., Ankara 1994.
4. **Atatürk İlkeleri ve Dayandığı Tarihi Temeller**, Veli yay., İstanbul, 1983 (Prof. Dr. İbrahim Kafesoğlu ile birlikte).
5. **Afganistan ve Türkler**, İÜ. Edebiyat Fakültesi yay., İstanbul 1987.
6. **Türk Dünyasında Eğitim Reformu ve Gaspıralı İsmail Bey**, TKAE yay., Ankara, 1988.
7. **Türk-İran Münasebetlerinde Şiiliğin Rolü**, Ankara, 1990.
8. **Atatürk'ün Sovyet Politikası**, Acar Yay., İstanbul, 1990.

9. **Atatürk ve Türk Dünyası**, İstanbul, 1990.
10. **Azerbaycan Türkleri Tarihi**, İstanbul, 1993.
11. **Kazak Türkleri Tarihi**, İstanbul, 1993.
12. **Kırgız Türkleri Tarihi**, İstanbul, 1993.
13. **Özbek Türkleri Tarihi**, İstanbul, 1993.
14. **Türkmen Tarihi**, İstanbul, 1993.
15. **Yeni Türk Cumhuriyetleri Tarihi**, T.T.K Yay., Ankara, 1996.
16. **Afganistan ve Türkler**, Kitabevi Yay., İstanbul, 1997 (2. baskı).
17. **Doğu Türkistan Tarihi**, Kitabevi Yay., İstanbul, 1997.
18. **Türk-Rus Münasebetlerinin Analizi**, M.E.B, Yay., İstanbul, 1998.
19. **Türk Devletlerinde Meclis, Atatürk ve Demokratik Düşünce**, Atatürk Araştırma Merkezi Yay., Ankara 1999.
20. **Türk-İran İlişkileri**, Atatürk Araştırma Merkezi Yay., Ankara, 1999.
21. **Sovyet Tehdidi Dolayısıyla Türkiye'nin NATO'ya Girişi**, Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, Ankara, 2000.
22. **Türklerde Dini ve Kültürel Hoşgörü**, Atatürk ve Laiklik, A.A.M., Ankara, 2003.
23. **Ermenistan ve Türk Ermeni İlişkileri**, İ. Ü. Edebiyat Fakültesi Yay., İstanbul, 2003.
24. **Kazakların Uyanışı (Kazakistan Tarihi)**, TİKA, Ankara, 2004.
25. **Modern Kırgızistan'ın Doğuşu**, TİKA, Ankara, 2004.
26. **Askar Akayev: Modern Kırgızistan'ın Kurucusu**, TİKA, Ankara, 2004.
27. **Atatürk'ün Tarih Tezi ve Tarihçiliği-miz**, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul, 2008.

28. **Atatürk Aydınlanmasının Karşılaştığı Engeller**, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul, 2008.
29. **Atatürk'ün Türklük ve Milliyetçilik Anlayışı**, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul, 2008.
30. **Bilimsel Araştırma Yöntemleri El Kitabı**, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul, 2008.
31. **Atatürk Türk Milletinin Asaletini Anlatıyor (Baskıda)**
32. **Atatürk'ü Nasıl Anlamalıyız**, Yalın Yayınevi, İstanbul, 2011
33. **Atatürk'ün Konuşma ve Yazışmalarında Ermeni Sorunu**, ATAM, Ankara, 2010.
34. **Bayar'la Son Mülakat**, Postig yay. İstanbul, 2013
35. **Atatürk'ün Kurduğu Ulus Devlet ve Küreselleşme**, Boğaziçi Yay. İstanbul, 2013
36. **Doğu ve Güneydoğu Anadolu'nun Problemleri ve Çözüm Yolları**, Tarihi Kitabevi, İstanbul, 2011
37. **Kuzey ve Güney Azerbaycan Türkleri Tarihi**, (Baskıda)
38. **Özbekler ve Modern Özbekistan Tarihi** (Baskıda)
39. **Türkmenler ve Modern Türkmenistan Tarihi** (Baskıda)
40. **Doğu Türkistan Türkleri Tarihi**, C.2, (Baskıda)
41. **Atatürk'ün Türk Dünyasında Dil ve Kültür Birliği Siyaseti**, (Baskıya hazır)

42. Türk Halklarının Kültürel ve Manevi Değerleri, (Baskıya hazır)
43. Türk hukuk ve İdare Sistemine Batı'nın ve atatürk'ün Bakışı, (Baskıya hazır)
44. Türk Dünyasında Neler Oldu? (Baskıya hazır)

İNGİLİZCE KİTAPLAR:

1. **The Turkmens in the Age of Imperialism**, T.T.K. yayını, Ankara, 1989.
2. **A Short History of Turkish Islamic States Excluding the Ottoman State**, (İbrahim Kafesoğlu, Mehmet Saray, Hakkı Dursun Yıldız), Ankara 1994.
3. **The Russian, British, Chinese and Otoman Rivalry in Turkestan**, TTK, Ankara, 2003.

